

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

**Ефективна
ЕКОНОМІКА**

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 6, 2014 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 339.92:061

*О. Є. Стоянова,
викладач кафедри міжнародного права факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*

САМІТ «ГРУПИ ДВАДЦЯТИ»: ХАРАКТЕРИСТИКА, НАЙВАЖЛИВІШІ ПІДСУМКИ ПЕТЕРБУРЗЬКОГО ФОРУМУ

*О. Е. Stoianova,
lecturer of the International Law Chair V.N. Karazin Kharkov National University*

SUMMIT OF "G20": CHARACTERISTICS, THE MOST IMPORTANT RESULTS OF SAINT PETERSBURG FORUM

В статті представлена характеристика «Групи Двадцяти» як провідного форуму економічного співробітництва, дана спроба визначити місце і роль «Двадцятки» в формуванні сучасних міжнародних відносин, визначити, яким чином лідери «Групи двадцяти» впливають на світовий порядок та глобальне управління. Також проаналізовані основні результати форумів G20 у 2011-2012 роках, та детально розглянуто підсумки форуму в 2013 році під головуванням Російської Федерації.

«Двадцятка» активізувала свою діяльність у розгалуженні глобальної фінансово-економічної кризи, результатом чого став перший саміт на рівні глав держав урядів «Групи двадцяти» у Вашингтоні у 2008 році. З моменту перетворення у формат зустрічей глав держав і урядів «Група двадцяти» розглядається як ключовий механізм координації макроекономічної політики, вдосконалення системи регулювання фінансових ринків та впливу на міжнародну економічну політику. До основних досягнень Двадцятки належить посилення ролі швидкозростаючих економік, перш за все країн БРІКС; реформування міжнародних фінансових інститутів; підвищення дисципліни та посилення нагляду за діяльністю національних фінансових інститутів та регуляторів; вдосконалення системи фінансового регулювання, перш за все, у країнах де існуючі прогалини в регулюванні призвели до виникнення глобальної кризи; створення фінансових й організаційних «подушок безпеки» для запобігання нових серйозних спадів в економіці. Не дивлячись на той факт, що G20 на рівні лідерів країн була сформована не так давно, вона стає однією з центральних організацій як глобального регулювання, так і регіонального управління.

The present article provides characteristic of "Group of Twenty" as a leading forum of economic cooperation as well as an attempt to define place and role of G20 in formation of modern international relations, determine, in what way leaders of "Group of Twenty" influence world order and global management. The main results of G20 forums of the years 2011-2012 were analyzed, as well, and conclusions of forum of the year 2013 under presidency of the Russian Federation were considered.

G20 has promoted its activity in the height of global financial and economic crisis in the result of which the first summit on the highest level took place in Washington, DC in the year 2008. Since the moment of turning into format of meetings of heads of states and governments "Group of Twenty" is considered to be a key mechanism in coordination of macroeconomic politics, improvement of financial market management system and influence on international economic politics. Main achievements of G20 include increase of rapidly developing economics role, first of all of BRICS countries; reforming of international financial institutes; increase of discipline and surveillance over activity of national financial institutes and regulators; advancing of financial regulation system, first of all in countries where existing gaps led to uprise of economic crisis; creation of financial and organizational "safety cushions" for prevention of new serious recessions in economy. Despite the fact that G20 at the level of leaders of countries was formed not so long ago, it became one of the central organizations both of global control and regional management.

Ключові слова. «Група двадцяти», світова фінансова криза, глобальне управління, Санкт-Петербурзький саміт, лідери країн, Декларація.

Key-words. "G20", world financial crisis, global management, Saint Petersburg summit, leaders of the countries, Declaration.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сьогодні відбувається збільшення ролі глобалізації та пов'язаних з нею глобальних криз. Це потребує пошуку нових інструментів та інститутів глобального управління. Світова фінансова криза на практиці дала зрозуміти, як сильно світ взаємопов'язаний. Чіткіше і найбільш очевидно взаємозв'язок виявляється в економічній сфері. Саме глобальна фінансова криза стала причиною, по якій вперше зібралися лідери «Двадцятки». Однак криза є тільки формальною причиною створення інституту, потреба в якому назріла задовго до цього. Виникнувши як механізм виходу з глобальної фінансової кризи, «Група двадцяти» поступово стала включати у коло своєї діяльності все більшу кількість глобальних питань, створювати все більшу кількість форматів взаємодії. Не дивлячись на те, що «Група двадцяти» на рівні лідерів країн була сформована порівняно недавно, вона стає однією з центральних як глобального регулювання, так і регіонального управління в умовах багатополарності [1]. В «Групі двадцяти» критерієм формування полюсів є не військова, а економічна міць. З цієї точки зору роль «Двадцятки» полягає у включенні в процес глобального регулювання нових полюсів сили серед країн, що розвиваються.

Аналіз останніх досліджень, в яких започатковано вирішення проблеми. Для написання наукової статті, автором вивчалися документи самітів «Групи двадцяти»: комюніке, спеціальний план і стратегії дії, додатки до комюніке та інші документи.

Розробці питань глобального управління присвячені роботам таких дослідників як М.В. Стержневій, О.Н. Барабанову, Д.В. Сусліву, Н.С. Швейкіній, А. Лукіну, М. Сафонову, Д.С. Краснеру та іншим.

Різними аспектами діяльності «Групи двадцяти» присвячені роботи наступних вчених: С.В. Ізраєлян, Л.А. Немовій, П.А. Жданову, М. Медишу, Д. Лучичу, А.Ф. Куперу, С.Г. Пономарьовій, М. Гілману, П. Яковлеву та іншим. Великий вклад у дослідження «Двадцятки» зробив Інститут міжнародних організацій та

міжнародного співробітництва (ІМОС) НІУ-ВШЕ, зокрема, директор інституту М.В. Ларіонова, співробітники інституту М.Р. Рахмагулов, Ю.К. Зайцев, А.Г. Сахаров, С.А. Сафонкіна, А.В. Шелепов.

Формулювання цілей статті. Головною метою дослідження є характеристика «Групи Двадцяти» як провідного форуму економічного співробітництва, визначення місця і ролі «Двадцятки» у формуванні сучасних міжнародних відносин, те, яким чином «Група двадцяти» впливає на світовий порядок та глобальне управління, а також проаналізувати основні результати форумів групи у 2011-2012 роках, та більш детально у 2013 році під головуванням Російської Федерації.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. «Група двадцяти» була створена у 1999 році у відповідь на фінансову кризу кінця 1990-х років. Країни з ринками, які тільки формуються та країни що розвиваються, були недостатньо включені в обговорення та управління світовою економікою.

Двадцятка активізувала свою діяльність у розпал глобальної фінансово-економічної кризи, результатом чого став перший саміт на рівні глав держав урядів «Групи двадцяти» у Вашингтоні у 2008 році. Учасники такого неформального форуму ставили перед собою цілі запобігання поточного та майбутніх фінансово-економічних криз, забезпечення збалансованого розвитку світової економіки та реформування архітектури глобального управління відповідно до реалій ХХІ ст.

З моменту перетворення у формат зустрічей глав держав і урядів «Група двадцяти» розглядається як ключовий механізм координації макроекономічної політики, вдосконалення системи регулювання фінансових ринків та впливу на міжнародну економічну політику.

До основних досягнень Двадцятки належить посилення ролі швидкозростаючих економік, перш за все країн БРІКС; реформування міжнародних фінансових інститутів; підвищення дисципліни та посилення нагляду за діяльністю національних фінансових інститутів та регуляторів; вдосконалення системи фінансового регулювання, перш за все, у країнах де існуючі прогалини в регулюванні призвели до виникнення глобальної кризи; створення фінансових й організаційних «подушок безпеки» для запобігання нових серйозних спадів в економіці [2].

Попередній, сьомий саміт Двадцятки, було проведено 18-19 червня 2012 року у Лос-Кабосі, Мексиці. Саміт у Лос-Кабосі об'єднав лідерів держав та урядів «Групи двадцяти» в їх рішучості та прагненні сприяти економічному зростанню та збільшенню кількості робочих місць у важких економічних умовах, оскільки процес відновлення світової економіки продовжував зіптовхуватися з рядом труднощів: напруженість на фінансовому ринку зберігалася на високому рівні, також були розповсюджені дисбаланси у глобальній економіці. Лідери двадцятки приділили велику увагу питанням відновлення та стимулювання економічного зросту. Також вони домовились про спільні дії щодо стимулювання попиту та відновлення довіри споживачів для підтримки економічного зростання і зміцнення фінансової стабільності, у тому числі з метою створення робочих місць та рівних можливостей для всього населення. У Лос-Кабосі лідери схвалили План дій щодо забезпечення економічного зростання та створенню робочих місць [2].

Шостий саміт відбувся 3-4 листопада 2011 року у Каннах, Франція. Головними підсумками зустрічі лідерів держав та урядів «Групи двадцяти» було посилення контролю над банками, а також прийняття заходів щодо запобігання світової кризи. Також лідери двадцятки приділили велику увагу питанням глобальної стратегії зростання щодо створення робочих місць; питанням стабільності та стійкості міжнародної фінансово-валютної системи; рішенням проблем волатильності цін на сировину та сприяння сільському господарству; проблем ефективності ринків енергоносіїв та ведення боротьби зі зміною клімату; недопущення протекціонізму та зміцненню багатосторонньої торгової системи; рішення проблем розвитку.

5-6 вересня 2013 року у Санкт-Петербурзі пройшов 8-й саміт «Групи двадцяти» під головуванням Російської Федерації. Саміт ознаменував собою п'ятиріччя G20 на рівні лідерів. З цієї нагоди у форматі зустрічей на вищому рівні лідери підготували спеціальну заяву, в якій були зазначені основні напрямки роботи та досягнення форуму у попередній роки, а також було зазначено цілі та пріоритети на майбутнє.

Головною метою Групи двадцяти на даному етапі, на рівні стійкої нестабільності на фінансових ринках, високого рівня безробіття у багатьох країнах та дисбалансів у світовій економіці, було поставлене забезпечення впевненого, стійкого та збалансованого зросту. Для наближення досягнення цієї мети, Росія поставила ряд завдань щодо стимулювання економічного зростання та створення робочих місць, в першу чергу за рахунок заохочення довгострокових інвестицій, забезпечення довіри та прозорості на ринках, а також підвищення ефективності регулювання [3].

Основна увага лідерів на зустрічі була приділена питанням забезпечення економічного зростання та фінансової стабільності, створення робочих місць та боротьби з безробіттям, стимулювання інвестицій, а також зміцнення багатосторонньої торгівлі та сприяння міжнародному розвитку. Розглянемо детально питання, винесені на обговорення петербурзького саміту «Двадцятки»:

1. забезпечення впевненого, стійкого та збалансованого зростання;

2. створення робочих місць;

3. фінансування інвестицій;

4. вдосконалення багатосторонньої торгівлі;

5. податкова політика (рішення питань щодо розмивання бази оподаткування та переміщення прибутку, боротьба з ухиленням від сплати податків, вдосконалення прозорості оподаткування та сприяння автоматичному обміну податковою інформацією);

6. міжнародна фінансова архітектура;

7. фінансове регулювання;

8. доступність фінансових послуг; фінансова освіта, захист прав споживачів;

9. сприяння міжнародному розвитку;

10. енергетична політика та стійкість світових ринків сировини;

11. зміна клімату;

12. боротьба з корупцією.

1. Забезпечення впевненого, стійкого та збалансованого зростання, а також створення робочих місць

Ця тема посідала центральне місце у порядку денному «Двадцятки». Саміт проходив на тлі повільного відновлення світової економіки. Не дивлячись на те, що розвинуті країни вийшли з рецесії, темпи економічного зростання залишаються низькими та нестійкими. Окрім цього, уповільнення зростання відзначається в економіках, що розвиваються. У Декларації, прийнятій за підсумками саміту, лідери прийняли Санкт-Петербурзький план дій щодо забезпечення економічного зростання та створення робочих місць, який передбачає здійснення конкретних дій щодо стимулювання зростання та інвестиційної активності, скороченню безробіття, зниженню волатильності потоків капіталу. Також було погоджено, що країни «Групи двадцяти» будуть приймати власні заходи щодо стимулювання інвестицій та національні стратегії у сфері зайнятості, у тому числі, направлені на боротьбу з молодіжним безробіттям, неформальним безробіттям, а також щодо створення високоякісних робочих місць [4]. Лідери «Двадцятки» зобов'язалися також нарощувати зусилля щодо підтримки інклюзивних ринків праці, покращенню якості інформації про ринок праці та підвищенню ефективності служб зайнятості, спрямовані на досягнення більш високого рівня якості зайнятості та стійкого зниження рівня безробіття, неповної зайнятості та зайнятості у неформальному секторі економіки» [5].

2. Фінансування інвестицій

У даній сфері лідери також зобов'язалися діяти на національному рівні, шляхом прийняття колективних та країнових заходів, направлених на покращення інвестиційного середовища у країнах «Двадцятки», що має призвести до збільшення числа інвестиційних проектів, що реалізуються. Лідери також схвалили Робочий план фінансування інвестицій, підготовлений дослідницькою групою «Групи двадцяти». Цей план ґрунтується на країнових даних щодо доступності довгострокового фінансування інвестицій та позначає три пріоритетні сфери: сприяння інвестиційного клімату, сприяння більш активному посередництву загальносвітового пулу заощаджень для виділення довгострокового фінансування на продуктивні інвестиції, вдосконалення процесів та підвищення прозорості планування, визначення пріоритетів та фінансування інвестиційних проектів [5].

3. Вдосконалення багатосторонньої торгівлі

Лідери «Двадцятки» підтвердили важливість відкритої, функціонуючої у рамках правил ВТО, прозорої та недискримінаційної торгової системи для забезпечення відновлення світової економіки та підтримки впевнених темпів зростання. «Група двадцяти» подовжила термін дії зобов'язання щодо відмови від протекціоністських заходів до кінця 2016 року. Окрім цього, лідери в черговий раз схвалили діяльність ВТО, ОЕСР та ЮНКТАД щодо моніторингу виконання даного зобов'язання та закликали до продовження цього процесу. Лідери також зобов'язалися приймати заходи з підтримки регіональних торгових угод та забезпечення їх позитивного внеску у розвиток багатосторонньої торгової системи [5].

4. Податкова політика

Основним досягненням «Групи двадцяти» у сфері податкової політики у 2013 році стало прийняття Плану дій щодо протидії розмивання податкової бази. План дій, розроблений в рамках ОЕСР, направлено на вирішення проблем розмивання оподаткованої бази та переміщення прибутку. Окрім цього, лідери підтримали пропозицію ОЕСР щодо створення глобальної моделі багатостороннього та двостороннього обміну інформацією та зобов'язалися дотримуватися її вимогам в якості нового міжнародного стандарту [5].

5. Міжнародна фінансова архітектура

У підсумковій декларації наголошується на необхідності завершення ратифікації реформи квот та управління МВФ 2010 року. Окрім цього, лідери підтримали рішення низки країн щодо збільшення тимчасових ресурсів, що знаходяться у розпорядженні МВФ, загальні принципи співробітництва між регіональними фінансовими механізмами та МВФ, схвалили роботу МВФ та Групи Всесвітнього Банку з огляду і оновленню «Керівництва з управління державним боргом». Також лідери торкнулися проблем боргової стійкості, звернувшись до «МВФ та Світового Банку з проханням продовжити надання допомоги країнам з низьким рівнем доходів на їх прохання з питань розробки консервативних середньострокових стратегій управління заборгованістю та збільшення їх потенціалу з управління заборгованістю» [4].

6. Фінансове регулювання

У підсумковій декларації лідери «Двадцятки» виклали своє бачення основних досягнень форуму в сфері фінансового регулювання за п'ять років його функціонування на вищому рівні. Серед них: впровадження нових глобальних стандартів щодо достатності капіталу («Базель ІІІ»); створення правових основ для обігу позабіржових деривативів на біржах чи електронних торгових платформах, централізованого клірингу та звітності угод з ними; виявлення глобальних системно значущих банків та страхових компаній та угод щодо необхідності встановлення відносно них підвищених пруденціальних угод та нормативів для зниження ризиків, які можуть від них виходити; впровадження узгоджених інструментів і впорядкованих процедур банкрутства великих, комплексних фінансових інститутів без втрат для платників податків; прогрес у зниженні потенційних системних ризиків для фінансової стабільності, що походять від тіньової банківської діяльності [4].

7. Доступність фінансових послуг, фінансова освіта, захист прав споживачів

На саміті лідери відзначили важливість тем доступності фінансових послуг, фінансової освіти та захисту прав споживачів для розвитку малого та середнього бізнесу, створення робочих місць та скорочення бідності. Були підтримані зусилля з моніторингу та підвищенню ефективності програм фінансової освіти, підвищенню рівня доступності фінансових послуг для молоді, жінок та інших уразливих груп населення.

8. Сприяння міжнародному розвитку

Тематика міжнародного розвитку згідно тексту підсумкової декларації, «залишається критично важливою для досягнення нашої всеосяжної мети щодо створення робочих місць та забезпеченню економічного зростання» [4].

В Декларації визначений ряд пріоритетних сфер взаємодії та перераховані основні досягнення «Групи двадцяти»: продовольча безпека, інфраструктура, розширення доступу до фінансових послуг, розвиток людських ресурсів, зелене зростання, мобілізація внутрішніх ресурсів. Санкт-Петербурзька стратегія розвитку, прийнята за підсумками саміту, містить огляд дій, що мають здійснюватись на сьогоднішній день, та зобов'язання відносно майбутніх дій «Двадцятки» щодо кожного з вищеперерахованих пунктів.

9. Енергетична політика та стійкість світових ринків сировини

«Група двадцяти» зобов'язалася спільно з міжнародними організаціями продовжувати обмін досвідом у сфері сталого розвитку, чистої енергетики, енергоефективності та впровадження відповідних технологій. Також було підтверджено й традиційне зобов'язання «Двадцятки» щодо відмови у середньостроковій перспективі від використання неефективних субсидій на вкопне паливо при врахуванні необхідності надання цільової підтримки найбіднішим верствам населення. Лідери привітали використання методики проведення на добровільних засадах рецензування, а також запуск процесу взаємного рецензування у даній сфері. Цей процес може стати каталізатором більш ефективного виконання такого зобов'язання та відмови країн «Двадцятки» від використання неефективних субсидій, що завдають шкоди економіці та навколишньому середовищу [4].

10. Зміна клімату. В цьому питанні лідери «Групи двадцяти» в черговий раз підтримали рішення 18-ої Конференції сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та зобов'язалися в повному обсязі підтримувати їх реалізацію. Лідери також висловили підтримку діяльності Зеленого кліматичного фонду.

11. Боротьба з корупцією

В Декларації містяться рекомендація ОЕСР та Всесвітньому банку продовжити роботу з аналізу впливу корупції на економічне зростання. Відповідна доповідь була підготовлена ОЕСР. Також було опубліковано моніторинговий звіт робочої групи з протидії корупції за 2013 рік. Також з ініціативи головної Росії на обговорення були внесені питання протидії корупції при приватизації державної власності та забезпечення прозорості при проведенні державних закупівель [5].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Таким чином, світова фінансова криза 2008 року стала результатом процесів стихійності і хаотичності, викликаних глобалізацією. Практичною відповіддю на кризу було створення принципово нової міжнародної структури – «Групи двадцяти». Не дивлячись на те, що G20 утворилася порівняно недавно, вона має високий статус та виняткове значення у всій системі міжнародних відносин, і, як передбачається, роль «Двадцятки» буде зростати [1].

Але подальшого вивчення потребують такі проблемні питання як легітимність інституту, критерії членства в «Двадцятці» (у тому числі ЄС), пошук прийнятних для всіх країн рішень, виконання рішень самітів, «неофіційний» формат інституту та ін.

Стосовно саміту під головуванням Російської Федерації, слід відзначити високий ступінь його організації та вирішення ключових проблем глобального управління; баланс національних пріоритетів та пріоритетів країн-партнерів по інституту та використання сформованого потенціалу інституту [6, с. 169]. Вибір ролі країни-голови за конкретними пріоритетами обумовлювалося поєднанням зовнішніх умов і внутрішніх обставин. У рамках російського головування G20 підтвердила свою значимість як провідного форуму з економічного співробітництва. Зробивши «акцент на відновленні впевненого і всеосяжного зростання та рівня зайнятості при одночасному забезпеченні фінансової стійкості», лідери вперше підкреслили, що на чолі кута порядку денного зростання повинно стояти благополуччя громадян [6, с. 169]. Це важливий підсумок п'яти років роботи «Двадцятки» та початок нової якості співпраці.

Список літератури.

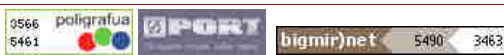
1. Жданов П.А. «Группа двадцати» в формировании современной мировой и европейской политики: автореф. дис. канд. полит. наук : 23.00.04 / Павел Андреевич Жданов.- М, 2013.- [Электронный ресурс].- Режим доступа: http://www.mgimo.ru/files2/y11_2013/243484/autoref_zhdanov.pdf
2. «Группа двадцати»: ее роль и наследие, Официальный сайт председательства Российской Федерации в «Группе двадцати» 6 сентября 2013 г.- [Электронный ресурс].- Режим доступа: http://ru.g20russia.ru/docs/about/part_G20.html (25.05.2014)
3. Саммит глав государств и правительств «Группы двадцати», Официальный сайт председательства Российской Федерации в «Группе двадцати» 6 сентября 2013 г.- [Электронный ресурс].- Режим доступа: http://ru.g20russia.ru/events_summit/20130905/780953374.html (25.05.2014)
4. Сахаров А.Г. Саммит «Группы двадцати» в Санкт-Петербурге.- [Электронный ресурс].- Режим доступа: https://www.hse.ru/data/2013/09/24/1278920370/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BC%D0%B8%D1%82%202013_%D1%81%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D0%BC.pdf (25.05.2014)
5. Санкт-Петербургская декларация лидеров «Группы двадцати», Официальный сайт председательства Российской Федерации в «Группе двадцати» 6 сентября 2013 г.- [Электронный ресурс].- Режим доступа: <http://ru.g20russia.ru/load/782775267> (25.05.2014)
6. Ларионова М.В., Рахмангулов М.Р., Сафонкина Е.А., Сахаров А.Г., Шелепов А.В. Председательство Российской Федерации в «Группе двадцати»: в поисках баланса и путей обеспечения фискальной устойчивости и уверенного роста // Вестник международных организаций.- 2013.- Т. 8.- № 4.- С. 122–179.

References.

1. Zhdanov P.A. "G20" in formation of modern world and European politics", Ph.D. Thesis, Political Problems of International Relations, Global and Regional Development, Moscow State Institute of International Relations (University) of the Ministry of Foreign Affairs of the Russian Federation, Moscow, Russia. Available at: http://www.mgimo.ru/files2/y11_2013/243484/autoref_zhdanov.pdf (Accessed 25 May 2014).
2. Official site of presidency of the Russian Federation in "G20", the 6th of September, 2013 (2013), "G20": its role and heritage", available at: http://ru.g20russia.ru/docs/about/part_G20.html (Accessed 25 May 2014).
3. Official site of presidency of the Russian Federation in "G20", the 6th of September, 2013 (2013), "Summit of heads of states and governments in "G20", available at: http://ru.g20russia.ru/events_summit/20130905/780953374.html (Accessed 25 May 2014).
4. Sakharov A.G. (2013), "Summit of "G20" in Saint Petersburg", available at: https://www.hse.ru/data/2013/09/24/1278920370/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BC%D0%B8%D1%82%202013_%D1%81%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D0%BC.pdf (Accessed 25 May 2014).
5. Official site of presidency of the Russian Federation in "G20", the 6th of September, 2013 (2013), "Saint Petersburg Declaration of leaders of "G20", available at: <http://ru.g20russia.ru/load/782775267> (Accessed 25 May 2014).

6. Larionova M.V., Rakhmangulov M.R., Safonkina Ye.A., Sakharov A.G., Shelepov A.V. (2013) "Presidency of the Russian Federation in "G20": search for balance and ways for fiscal stability and confident growth", *Bulletin of International Organizations*, vol. 8, No. 4, pp. 122-179.

Стаття надійшла до редакції 30.05.2014 р.

ТОВ "ДКС Центр"